

Päähaku, kielten kandiohjelma: italia

Valintakoe 21.5.2019 klo 9.00–13.00

Kirjoita henkilö- ja yhteystietosi tekstaamalla.

Kirjoita nimesi latinalaisilla kirjaimilla (abcd...), älä esimerkiksi kyrillisillä kirjaimilla (абвгд...).

Jos sinulla ei ole suomalaista henkilötunnusta, kirjoita sen asemesta syntymäaikasi.

Kirjoita henkilötiedot kaikille sivuille.

Sukunimi	
Kaikki etunimet	
Henkilötunnus	
Sähköpostiosoite	
Puhelinnumero	

Tarkista sivunumeroiden avulla, että olet saanut kaikki sivut.

Kirjoita alla olevaan laatikkoon nimikirjoituksesi merkinä siitä, että olet tarkistanut edellä mainitut asiat.

Nimikirjoitus	
---------------	--

Jos haluat, että tehtäviin kirjoittamasi vastaukset arvostellaan, jätä alla oleva laatikko tyhjäksi.

Jos haluat, että tehtäviin kirjoittamiasi vastauksia ei arvostella, kirjoita alla olevaan laatikkoon teksti "*Haluan, että vastauksiani ei arvostella*". Tässä tapauksessa saat vastauksistasi nolla pistettä.

Arvostelusta luopuminen	
-------------------------	--

Lue huolellisesti kaikki ohjeet läpi

- Tarkista, että saamassasi koenipussa on kansilehden ja ohjesivujen (sivut 1–2) lisäksi:
 - kysymys- ja vastausosio (sivut 3–12)
 - yksi ruutupaperiarkki omia muistiinpanoja varten (konseptipaperi)
- Vastaa tehtäviin ytimekkäästi ja koekirjallisuuden ja/tai aineiston mukaisesti. Ole huolellinen, että vastaat kuhunkin tehtävään oikean aineiston perusteella.
- Kirjoita vastauksesi tehtävänannossa ilmoitetulla kielellä. Muilla kielillä kirjoitettuja vastauksia ei huomioida arvostelussa.
- Kirjoita kukin vastaus sille varattuun tilaan. Arvostelija ei huomioi merkintöjä, jotka ovat vastaukselle varatun tilan ulkopuolella.
- Kirjoita vastauksesi lyijykynällä ja selvällä käsialalla. Arvostelija tulkitsee tulkinnanvaraiset merkinnät vähiten pisteitä tuottavan vaihtoehdon mukaisesti.
- Voit luonnostella vastauksiasi ruutupaperille. Ruutupaperille tekemiäsi merkintöjä ei huomioida arvostelussa. Olet saanut yhden arkin ruutupaperia. Voit tarvittaessa pyytää lisää ruutupaperia valvojalta.
- Pidä koemateriaalisi niin, että lähelläsi istuvat hakijat eivät pysty katsomaan vastauksiasi ja merkintöjasi.

Pisteyttäminen

Valintakoe pisteytetään asteikolla 0–100. Näet osakohtaiset pisteet tästä:

Osa	Voit saada	Sinut voidaan valita vain, jos saat
1	0–40 pistettä	vähintään 20 pistettä
2	0–30 pistettä	vähintään 10 pistettä
3	0–30 pistettä	vähintään 10 pistettä
yhteensä	0–100 pistettä	vähintään 50 pistettä

Mikäli et saa vaadittavaa vähimmäispistemäärää kokeen jostakin osasta, voidaan kokeesi muiden osien vastaukset jättää arvostelematta.

Kun aiot palauttaa koepaperit

Muista kirjoittaa koepaperinipun kansilehdelle allekirjoituksesi, sekä nimesi kaikille pyydetyille sivuille. Kun lähdet palauttamaan koepapereita, ota mukaasi kaikki tavarat istumapaikaltasi. Palauta kaikki saamasi paperit, myös suttupaperit, vaikket olisikaan tehnyt joitakin tehtäviä tai mitään tehtäviä. Todista henkilöllisyytesi, kun palautat paperit. Kokeen valvoja merkitsee kokeeseen osallistumisen ja koepapereiden palautuksen osallistujalistaan. Tarvittaessa saat kokeen valvojalta erillisen todistuksen valintakokeeseen osallistumisesta.

Tehtävä 2.2 Tekstin analyysi (0–14 pistettä)**1. Vastaa seuraaviin kysymyksiin suomeksi (0–2 pistettä):**

a) Come viene descritto il carattere di Manzoni?

b) Come lavorava sulle sue opere letterarie?

2. Suomenna seuraavat lauseet ottaen huomioon asiayhteyden, jossa ne sijaitsevat (0–6 pistettä):

- a) Eppure questo vecchio gentiluomo milanese così compito e sorridente è passato per tutte le fondamentali esperienze del suo tempo [...].

- b) Senza partecipare a congiure e società segrete, crede appassionatamente nell'ideale dell'unità italiana.

- c) Opera raffinatissima, di «genere» e nello stesso tempo testo scolastico immediato, un classico.

3. Analisi logica (*lauseenjäsennys*). Jäsennä seuraavat lauseet (0–6 pistettä):

- a) Tutti ricordano le serate di «conversazione».

- b) La sua religiosità ne fa un modello di cattolico liberale.

- c) L'anno dopo viene eseguito il *Requiem* di Giuseppe Verdi.

OSA 3: Käännöstehtävä suomesta italiaan (0–30 pistettä)

Noudata seuraavia ohjeita:

- käännä teksti italiaksi kokonaan jättämättä pois tai lisäämättä mitään;
- kirjoita vain yksi käännös tekstistä;
- kirjoita selvällä käsialalla.

- 1) Pekka ja Suvi palasivat Italiasta pari päivää sitten. Tapasin heidät eilen, ja he kertoivat lomastaan. Suvi ei ollut koskaan aikaisemmin ollut Italiassa, kun taas Pekka oli ollut siellä kerran silloin, kun hän oli 20-vuotias.

- 2) Piditkö kekseistä, jotka äitini teki? – Kyllä, pidin niistä paljon. Ne olivat herkullisia, ja söinkin niitä monta.

- 3) A: Toivon, että sinä voisit tulla Roomaan ensi kesänä.
B: Minäkin toivon voivani tulla sinne. Koska opiskelen historiaa yliopistossa, on tärkeää, että näen omin silmin ikuisen kaupungin monumentit.

- 4) Etelä-Italiassa sijaitsee eräs pieni kaupunki, joka valittiin tämänvuotiseksi Euroopan kulttuuripääkaupungiksi. Kaupunki, jonka alkuperä on hyvin vanha, on nimeltään Matera. Sitä pidetään yhtenä maailman vanhimmista kaupungeista.

- 5) Kun Anna astui huoneeseen ja näki Giulian, hän yllättyi, koska hän luuli, että hänen ystävänsä olisi Ranskassa. Giulia kertoi hänelle, että hän oli muuttanut suunnitelmaansa ja että hän ja hänen poikaystävänsä lähtisivät Ranskaan seuraavalla viikolla.

- 6) Tarvitsin sanakirjaa kokeeseen, ja eräs ystäväni lainasi minulle omaansa. Nyt menen palauttamaan sen hänelle. Haluatko tulla mukaani? Niin voin esitellä hänet sinulle. Hän on italialainen tyttö, joka on asunut täällä Helsingissä muutaman kuukauden.

Valintakokeen ennakkomateriaalit 2019:

Suomela-Härmä, Elina ja Garavelli, Enrico (toim.): Il dolce idioma. Avviamento agli studi d'italiano. Université de Helsinki 2011. Myös aikaisemmat painokset kelpaavat.

Materiaali ladattavissa [pdf-tiedostona](#).

Italian valintakoe 2019 – Mallivastaukset

OSA 1: DOMANDE TEORICHE (0–40 p)

Tehtävä 1.1 Quali significati può avere il termine *grammatica*?

(Il dolce idioma: s. 38-39)

Termin kielioppi kolme merkitystä: kielijärjestelmä, jonka lapsi oppii oppiessaan äidinkieltä; kuvaus, jonka kielitieteilijä voi tästä järjestelmästä tehdä; oppikirja, jossa kielen sääntöjä kuvataan. Deskriptiivisen ja normatiivisen kieliopin erot.

Tehtävä 1.2 Da quali punti di vista la *sociolinguistica* studia la lingua italiana?

(Il dolce idioma: s. 27-29)

Kielen variointi yhteiskunnallisten muuttujien ja tilanteiden mukaan. Jokaisen oma idiolekti. Kielen rekisterit: tilanteiden mukainen vaihtelu, esim. keskustelukumppanit ja tilanteen muodollisuus. Erikoisalojen kielet: erityisesti sanasto, mutta myös muut kielipiirteet, esim. byrokratian kieli Italian kielellinen tilanne, myös kielivähemmistöt. Huom! Murre tutkimus eli dialektologia on erillinen tutkimusala.

Tehtävä 1.3 Qual era la situazione linguistica dell'Italia nel Quattrocento e nel Cinquecento?

(Il dolce idioma: s. 93-96)

Humanismi 1400-luvulla: uusi kiinnostus klassiseen latinaan ja kreikkaan. Keskiajan hyljeksintä. Kielen mallina imitointi. Eliittiliike, jossa kansankieliä (*volgar*) pidettiin alempiarvoisina. Laajemmissa piireissä Danten, Petrarcan ja Boccaccion suosio vain kasvoi, ja muualla Italiassa pyrittiin seuraamaan kaunokirjallisuudessa Firenzen kielimuodon mallia. Firenze pyrki edistämään kansankielen käyttöä laajemmin. Katsottiin, että kieltä tuli kehittää latinan mallin mukaan. 1400-luvulla kirjoittajat toimivat kentässä, jossa oli kolme kärkeä: latina, kirjailijoiden firenze ja kunkin oma murre. Arkisessa käytössä ja muussa kuin kaunokirjallisessa kirjallisessa käytössä omat murteet.

Kun kansankielellä kirjoitettu kirjallisuus lisääntyi, syntyi kysymys yhteisen kielen valinnasta (*questione della lingua*) 1500-luvun alussa. Keskustelussa oli mukana suuri joukko kirjailijoita, kielimiehiä ja kirjanpainajia. Valittavana oli joko kaunokirjallinen firenze (1300-luvun malli), oman ajan firenze / toscana tai hovien käyttämä kieli. Ensimmäisen kerran mukana ajatus *italian* kielestä. Ratkaiseva teos oli Pietro Bembon *Prose della volgar lingua* (1525), jossa malleina Petrarca (runous) ja Boccaccio (proosa). Ei ollenkaan ajatusta puhutun kielen mallista. Tarjolla malli koko Italialle ja samalla kielioppi. 1582 perustettiin Firenzeen Accademia della Crusca tutkimaan kieltä.

Tehtävä 1.4 Quali correnti d'idee e fatti storici portarono all'Unità d'Italia?

(Il dolce idioma: s. 76-78)

Keskeiset aatteet liittyivät valistukseen ja Ranskan vallankumouksen mukanaan tuomiin pyrkimyksiin. Italian alue miltei kokonaan Ranskan vallassa: reformeja ja Napoleonin lait. Wienin kongressin jälkeen paluu pitkälti entiseen ja Itävallan vallan vahvistuminen. Italian kansalliseen heräämiseen (*Risorgimento*) liittyi laajasti salaseuroja; romantiikka Italiassa myös henkisenä taustana. Aatteiden kannalta keskeisin hahmo Giuseppe Mazzini. 1848 alken kansannousuja, joissa vaadittiin perustuslakia monissa Italian alueen valtioissa. Italian yhdistymiseen liittyvät kolme ns. vapautussotaa olivat Sardinian kuningaskunnan (Piemonten) sotia Itävaltaa vastaan. Sardinian kuningaskunnan ministeri Cavour keskeinen poliittinen hahmo. Italian yhdistyminen eteni siten, että eri alueet liittyivät Sardinian kuningaskuntaan. Etelä-Italian valloitti Giuseppe Garibaldin vapaaehtoisjoukko, joko nousi ensin maihin Sisiliaan ja eteni sieltä Napoliin, valloittaen siis Molempain Sisiliain kuningaskunnan. Hän luovutti valtaamansa alueet Sardinian kuninkaalle Vittorio Emanuele II:lle. Sardinian kuningaskunta muutti nimensä Italian kuningaskunnaksi 1861. Vielä sen jälkeen 1870 vallattiin Rooma, jonne pääkaupunki siirtyi.

OSA 2: Tekstin ymmärtäminen ja analyysi (0–30 p)

2.1 Tiivistelmä (0-16 p)

Tekstin aihe: Kirjailija Alessandro Manzoni.

Manzonin kuolema 22.5.1873 – rikas elämä, vaikka muistetaan syrjään vetäytyvänä kirjailijana – kokemukset aikansa värikkäissä käänteissä – uskonnossa maltillinen, tuottelias kirjailija – pitkät oleskelut huvilassa, missä työsti kirjojaan – keskeisen teoksen *I Promessi Sposi* pitkä hiominen, tuli heti klassikoksi – Verdin säveltämä *Requiem* Manzonin muistoksi.

Asiavirheestä on aina vähennetty 1 piste.

Pisteitä on vähentänyt myös virheellinen suomi / ruotsi (tehtävän tarkoitus tarkistaa tämän kielen taito) tai katkonainen, huonosti sidoksinen ilmaisu. Molemmista on voitu vähentää 2 pistettä.

2.2 Tekstin analyysi (0-14 p)

1. Vastaa seuraaviin kysymyksiin suomeksi (0-2 p):

a) Come viene descritto il carattere di Manzoni?

Hän oli syrjäänvetäytyvä ja vaatimaton, mutta keskusteli mielellään ja puhui miellyttävällä äänellä. Hän oli aina korrekti ja hymyilevä. Työssään hän oli sitkeä ja ahkera.

b) Come lavorava alle suo opere letterarie?

Hän kirjoitti paljon, mutta työsti kirjoituksiaan huolellisesti. Hän keskusteli mielellään aiheistä ystäviensä kanssa ja palasi sitten taas kirjoituspöydän ääreen. Hän oli kokeilija, joka ei keskittynyt yhteen kirjallisuuden lajiin tai tyyliin.

2. Suomenna seuraavat lauseet ottaen huomioon asiayhteyden, jossa ne sijaitsevat (0-6 p):

a) Eppure questo vecchio gentiluomo milanese così compito e sorridente è passato per tutte le fondamentali esperienze del suo tempo [...].

Ja kuitenkin tämä niin korrekti ja hymyilevät vanha milanolainen herrasmies koki kaikki aikansa perustavat tapahtumat.

b) Senza partecipare a congiure e società segrete, crede appassionatamente nell'ideale dell'unità italiana.

Vaikka ei osallistukaan vehkeilyihin ja salaseuroihin, hän uskoo kiihkeästi Italian yhdistymisen ihanteeseen.

c) Opera raffinatissima, di «genere» e nello stesso tempo testo scolastico immediato, un classico.

Tämä omassa kirjallisuudenlajissaan hienostunut teos, klassikko, otettiin samalla heti koulujen opetukseen.

3. Analisi logica (lauseenjäsennys). Jäsennä seuraavat lauseet (0-6 p):

a) Tutti ricordano le serate di «conversazione».

Tutti: soggetto
ricordano: predicato
le serate: complemento d'oggetto
di conversazione: complemento di specificazione

b) La sua religiosità ne fa un modello di cattolico liberale.

La (sua) religiosità: soggetto; sua: attributo
ne: complemento di specificazione
fa: predicato
un modello: complemento d'oggetto
di cattolico: complemento di specificazione
liberale: attributo

c) L'anno dopo viene eseguito il *Requiem* di Giuseppe Verdi.

L'anno dopo: complemento di tempo
viene eseguito: predicato (passivo)
il *Requiem*: soggetto
di Giuseppe Verdi: complemento di specificazione.

OSA 3: Käännöstehtävä suomesta italiaan (0-30 p)

Mallikäännökset:

1) Pekka e Suvi sono tornati dall'Italia un paio di giorni fa. Ieri li ho incontrati, e mi hanno parlato/raccontato della loro vacanza. Suvi non era mai stata in Italia prima, mentre/invece Pekka ci/vi era già stato una volta, quando aveva venti anni.

2) Ti sono piaciuti i biscotti che ha fatto mia madre? – Sì, mi sono piaciuti tantissimo. Erano squisiti, infatti ne ho mangiati tanti/molti.

3)

A: Spero che tu possa venire a Roma l'estate prossima.

B: Spero anch'io di poterci venire. Siccome studio storia all'università, è importante che veda con i miei occhi i monumenti della Città Eterna.

4) Nell'Italia meridionale si trova una piccola città che è stata scelta come Capitale europea della cultura di quest'anno. La città, la cui origine è antichissima, si chiama Matera. Essa è ritenuta una delle città più antiche del mondo.

5) Quel giorno, quando Anna è entrata/entrò nella stanza e ha visto/vide Giulia è rimasta sorpresa/si è sorpresa/rimase sorpresa/si sorprese perché pensava che la sua amica fosse in Francia. Giulia le ha detto/disse che aveva cambiato il suo programma e che lei e il suo fidanzato sarebbero partiti per la Francia la settimana seguente.

6) Mi serviva un dizionario / Avevo bisogno di un dizionario per un esame, e una mia amica mi ha prestato il suo. Ora vado a ridarglielo/restituirglielo. Vuoi venire con me? Così te la presento, è una ragazza italiana che vive qui a Helsinki da qualche mese / alcuni mesi.